

VEJLEDNING TIL SKEMA 1, 2 OG 3

VEJLEDNING TIL REGISTRERING OG INDBERETNING AF MAGTANVENDELSE EFTER SERVICELOVEN, KAPITEL 24

Indledning

Magtanvendelse kan kun anvendes overfor personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne. Magtanvendelse omfatter alle tilfælde, hvor der foretages fysisk indgriben i borgerens personlige frihed og selvbestemmelse. Der kan kun lovligt iværksættes de typer af magtanvendelse, der er nævnt i servicelovens §§ 125 til 129, og som kommunalbestyrelsen har godkendt anvendelsen af.

Magtanvendelse foreligger, hvor borgeren ikke frivilligt medvirker til foranstaltningen. Det vil sige, hvis borgeren direkte modsætter sig foranstaltningen, forholder sig passiv, eller ikke er i stand til at give informeret samtykke. Både godkendt og ikke godkendt magtanvendelse skal registreres og indberettes efter gældende bestemmelser.

Der skal registreres første gang en godkendelse tages i brug og derefter kun i tilfælde hvor godkendelsen benyttes aktivt i forbindelse med §§ 125, stk. 1 - 3, 126 a, 127 og 128. Det indebærer, at alene de tilfælde hvor borgeren enten yder aktiv modstand i forhold til magtanvendelsen eller hvor personalet griber aktivt ind i forhold til borgeren, skal registreres.

Der opfordres til, at skemaerne udfyldes elektronisk.

Skemaerne skal anvendes ved:

Skema 1:

Registrering og indberetning af godkendt magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127 og 128.

Skema 2:

Registrering og indberetning af magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126, 126 a, 127 og 128, hvor:

- der endnu ikke er søgt om godkendelse,
- en ansøgning endnu ikke er imødekommet, eller
- der er foretaget indgreb efter SEL § 126, som er iværksat akut
- der er foretaget indgreb, som ikke er omfattet af serviceloven.

Skema 3.

Registrering og indberetning af enhver form for iværksat flytning efter §§ 129.

Ansvarsområder i udfyldelse af skemaerne

Medarbejdernes pligt:

- Det er medarbejderens pligt at udfylde registreringskema og evt. bilagsskema vedrørende den/de magtanvendelser, der har fundet sted.

VEJLEDNING TIL SKEMA 1, 2 OG 3

- For godkendte magtanvendelser skal anvendelsen af indgrebet registreres for hvert indgreb.
- Registreringer skal foretages staks eller senest dagen efter, at indgrebet har fundet sted.

Lederens pligt:

Det er lederens pligt at fremsende kopi af samtlige udfyldte registreringsskemaer til:

- den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet,
- socialtilsynet i den region, der fører driftstilsyn med tilbuddet,
- driftsherre; hvis der er tale om en kommunal eller regional driftsherre, skal disse orienteres om registreringerne.
- Lederen har pligt til at registrere magtanvendelsen samt sørge for opfølgning og refleksion.

Kommunalbestyrelsens pligt:

- Den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, skal modtage og vurdere registreringerne med henblik på eventuelle tiltag.
- Den kommunalbestyrelse, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, skal modtage og vurdere registreringerne med henblik på eventuelle tilsynsmæssige konsekvenser.
- Den kommunale og eller regionale driftsherre af et tilbud, der modtager orientering om magtanvendelse, skal undersøge, om det giver anledning til at iværksætte yderligere tiltag, der skal begrænse omfanget af magtanvendelse i tilbuddet.

Frist for indberetning:

Indberetning af alle registreringer i skema 1, inklusiv bilag 1, foretages **1 en gang om måneden**.

Indberetning af registrerede magtanvendelser i skema 2 skal ske **senest på 3. dagen** efter, at magtanvendelsen har fundet sted.

Ved akut fastholdelse og føren (§ 126) foretages indberetningen **1 gang om måneden**.

Den kommune, der har iværksat flytning efter § 129, har pligt til at foretage registrering på skema 3 senest med udgangen af den måned, hvor flytningen er gennemført. Indberetning af samtlige registrerede flytninger efter § 129 skal indsendes én gang hvert kvartal.

Hvornår skal der registreres i forhold til indgreb der er godkendt af myndigheden:

Eksempler:

§ 125, stk. 1 og 2: Anvendelse af personlig alarm og pejlesystemer i de tilfælde, hvor borgeren modsætter sig tilstedeværelsen eller anbringelsen af alarmer, enten på gulvet, i tøj eller i hjælpemidler.

§ 125, stk. 3: Der skal registreres i forbindelse med anvendelse af særlige døråbnere i de situationer, hvor borgeren tilbageholdes i boligen mod sin vilje (jf. § 127).

VEJLEDNING TIL SKEMA 1, 2 OG 3

§ 126 a: Der skal registreres i forbindelse med anvendelse af fastholdelse i hygiejnesituationer, når borgeren modsætter sig at blive vasket, få børstet tænder mv.

§ 127: Der skal registreres, når borgeren modsætter sig at blive tilbageholdt i og tilbageført til boligen.

§ 128: Registrering i forbindelse med anvendelse af stofseler sker, når borgeren modsætter sig selve fastspændingen. Magtanvendelse i forbindelse med fastspænding med blød stofsele er selve den situation, hvor borgeren fastspændes. Magtanvendelsen er bevillet med afsæt i en nærliggende risiko for væsentlig personskade, ved at borgeren forsøger at rejse sig eller at gå, og når risikoen ikke kan afværges med andre og mindre indgribende metoder.

Nødret- og nødværgesituationer er reguleret efter straffelovens bestemmelser herom. Der er tale om en ekstraordinær hjemmel til brug i ekstraordinære situationer. Bestemmelserne kan derfor ikke bruges i forhold til jævnlige forekommende tvangsmæssige indgreb.

Ansøgning om godkendelse af magtanvendelse efter servicelovens §§ 125, 126 a, 127, 128 og 129 skal ikke foretages på disse skemaer. Der stilles ikke formkrav til et ansøgningskema, og det er således op til den enkelte kommune at udarbejde retningslinjer herfor.